

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr. 23 (1516) 1986 m. birželio 12 d.

Melbourne

XXXI METAI

Masinių išvežimų ir bolševizmo kankinių

atminimui

Kruvinų darbų pėdsakai nedyla

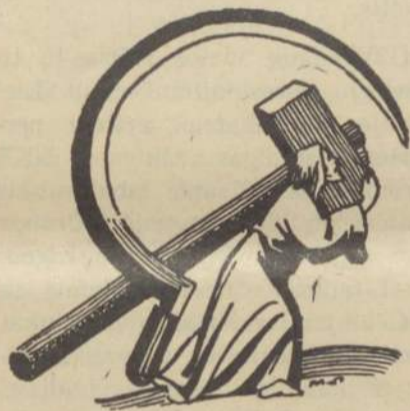
Jau keturiasdešimt vieneri metai prabėgo nuo tų dienų, kai mažą rūtų ir banguojančio javo kraštą užtvindė išbadėjusi, apiplyšusi raudonųjų politrukų naganais valdoma armija, žiauriai pamynusi mūsų iškovotą laisvę, su melo ir šmeižto purvais sumaišiusi mūsų istoriją, kultūrą ir visą gyvenimą.

Jau keturiasdešimt metų, kai Lietuvos kaimuose, miesteliuose ir miestuose nuo pirmųjų gaidžių ėmė loti šunys, trinksėti vežimai, burgzti išklebė sunkvežimiai, dunksėti šaligatviai, kaimų keliai budelių ir jų aukų žingsniai, bildėti į Rytus užkaltais ar spygliuota viela apraišiotais langais prekiniai vagonai, saugomi durtuvais ir smailiomis kepurėmis "pasidabinusių" sargybinių. O tuose vagonuose dušo išvežami darbščiausi mūsų ūkininkai, nagingiausi amatininkai, šviesiausi inteligentai, sumaniausi mūsų vadai. Nuo tų siaubingų valandų - krūptelėjo visa gimtoji žemė. Masinės deportacijos! ... Jos baisesnės už marą. Nuo maro mirusį žmogų bent žino, kur palaidojo. Mūsų tėvynainių kaulai išbarstyti po visą Sibirą - vienas Dievas težino tų kapų geografiją. Dar dabar anūakai ir vaikai važinėja ieškoti savo tėvų, senelių, brolių ir seserų kapų, kad galėtų bent palaikus pervežti gimtinėn ar užberti šventos žemės saują.

Užsienio lietuviai rengė mitingus, minėjo šias dienas susirinkimuose, spaudoje. Kas atsiminė siaubingas žmonių žudynes, bildančius į Sibirą užkaltus vagonus dabartinėje Lietuvoje? Tos dienos negali išblėsti iš mūsų atminties! Negali užželti užmiršimo žole Rainių miškelio tragedijos vietoje, Pravieniškėse ir visur, kur palietas nekaltas kraujas. Ar gali Lietuva užmiršti tuos, kur su nulupta nuo galvos oda gulėjo grioviuose, buvo kankinami kalėjimų kameroose, karceriuose, daužomi tardytojų kabinetuose, bunkeriuose. Keturiasdešimt metų! Tauta tų dienų nepamirš ir po kelių šimtų metų. Juk dar gyvi tūkstančiai savo akimis matę kraujuojančias žaizdas, savo ausimis girdėję vaikų klyksmą, senelių raudas, motinų aimanas.

Kartų kartos mena ir minės raudonojo teroro aukas, amžiams paliktas neužgyjamas žaizdas tautos kūne ir žmonių širdyse.

"Aušra" Nr. 27, išleista Lietuvoje 1981 m. birželio mėnesį visą laidą skiria masinių išvežimų ir bolševizmo kankinių atminimui, kurių čia pateikiame vieną ištrauką.

Bolševikų tikslai Pabaltijyje

Bolševikai, įsibraudami į Pabaltijo kraštus puikiai žinojo, kad čia

jų niekas nelaukia ir tuose kraštuose jie neras tinkamo pritarimo nei savo idėjoms, nei savo gyvenimo formai. Tie kraštai pasirodė silpniausia vieta, pro kurią jie susidariusiomis aplinkybėmis gali priartėti prie Vakarų Europos, kad vėliau bandytų ir čia įgyvendinti tą beprotišką progą, kuri pas save sukūrė ir kuris prarijo viską, kas gali būti žmogiška.

Siekdami savo tikslų bolševikai suprato, kad pirmiausia jiems reikia susidoroti su užgrobtų kraštų gyventojais ir juos galimai greičiau visiškai sunaikinti, nušluojant nuo žemės paviršiaus.

Bedieviai trupina kaulus iš tėvų karstų

Zarėnai - Latveliai (Šiaulių raj.). 1985 m. gegužės 16 d. per Šeštines nuniokotose Mielaičių kapinaitėse susirinko apie 30-ties maldininkų būrelis. Kaimiečiai, inteligentai, vaikai ir jaunimas klaupė ant buldozeriais išraustos žemės, jau spėju sios pasipuošti naujais kryžiais, ir kalbėjo skausmingąją šv. Rožančiaus dalį, giedojo šv. M. Marijos litanią, giesmes. Pasimeldus vienas jaunuolis skaitė eiles:

Čia rymojo Kristus, rankom
surakintom,
Medžių kopytėlių varganuos
namuos,
Bet ir jam pastogę nutarė atimti
Taip, kaip ir lietuviui toliuos
svetimuos.
Kai plieniniai traktoriai kapines
užgriuvo,
Trupindami kaulus iš tėvų karstų,
Ko kazoko kardas perkirtęs nebuvo
Užbaigė aklumas ainių nevertų.
Skeldėjo po vikšrais spinduliai
mediniai,
Traškė kopytėles smurto
samdiniai,
Bočių testamentą pelkėse skandino,
Rasomis raudėjo laisvės kankiniai.
Bet žaizdotos širdys vėl augina
Viltį
Ir nulaužtas kryžius skelbia —
prisikels!
Trečio ryto aušrą ragina pamilti, —
Sibiro ledynus Lietuva pakels!

Besirenkančius ir besiskirstančius tikinčiuosius įdėmiai stebėjo ir fotografavo keturi civiliai, vienas iš jų - Šiaulių saugumietis Slankauskas. Įžulumo saugumiečiai nerodė ir laikėsi iš tolo, artyn priėjo tik žmonėms baigus melstis ir

pradėjus tyliai tarpusavyje kalbėtis.

Prie didžiausiojo kryžiaus, šalia uždegtų žvakių, buvo sudėti čia palaidotų žmonių kaulai, išrausti, griaunant kapinaites. Tarp išlaužyto miško iškilo atstatyti kryžiai — žemaitiško gajumo, ištikimybės tikėjimui ir tautai viltis. Sugiedoję "Marija, Marija", žmonės išsiskirstė.

Liet. Kat. Bažnyčios Kronika Nr. 67

Juozas Mikštas

TĖVŲ ŽEMEI

Tėvų mano žeme gimtoji,
Tu vis dar vilties nenustoji —
Drąsos, atkaklumo įgijus,
Išlaisvint save iš vergijos.

Ilgi amžiai engė ir žudė
Tave kantrią ir lėtabūdę,
Bet būvio šaknų neišrovė
Skaudi, ilgaamžė tikrovė.

Žalojo tave, mielą, gražią,
Ir tavo vaikus mirtin vežė
Rytų alkanį atėjūnai —
Raudonojo maro tijūnai.

Tavin svetimi batai sminga,
Bet vis dar esi ištverminga;
Sapnuodama amžiną kovą
Už laisvę, už krašto gerovę.

1986 m. birželio 14 d., išeivijoje

LIETUVIAI PASAULYJE

— Prof. Dr. Antanas Maceina, gyvenęs Vakarų Vokietijoje Muensterio mieste, buvo rimčiau sunegalavęs, bet dabar jo sveikata gerėja. Jau baigia ruošti leidinį apie maldą, kuris bus išleistas Lietuvos krikščionybės jubiliejaus proga.

— Klaipėdoje gegužės 23 d. mirė kun. Dr. Juozas Liutkevičius. Velionis buvo gimęs 1906 metais, kunigu išventintas 1931 m. Studijavo Romoje, įgydamas bažnytinės teisės Daktaro laipsnį. Pastaraisiais metais dėl ligos nebegalėjo eiti pareigų. Priklausė Vilkauskio vyskupijai, bet paskutiniu laiku dirbo Telšių vyskupijoje. Vatikano žiniomis tai jau 18-tas šiemet Lietuvoje miręs kunigas.

— Muencheno ir apylinkių lietuviai, Vakarų Vokietijoje, džiaugiasi, kad mirus kun. Augustinui Rubikui, juos gražiai aptarnauja iš Memingeno atvykdamas kun. Antanas Bunga, o pamaldomis rūpinasi ir Alina Grininė.

— Amerikos vyskupų konferencijos pirmininkas vyskupas James Malone, kuris šiom pareigom 1983 m. išrinktas iš 250 Amerikos vyskupų, jis dabar konferencijoje spaudos atstovams priminė, kaip 1984 m. Maskva sukludė Lietuvos katalikam plačiau atžymėti šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejų, paminėjo ir Lietuvos vyskupų praeitų metų lapkričio mėnesio ganytojinį laišką Lietuvos tikintiesiems, raginant tinkamai pasiruošti Lietuvos krikšto jubiliejui ir priminė Amerikos katalikų solidarumą persekiojamai Lietuvai.

— "The Voice of the Martyrs" — Kankinių Balsas - birželio laidoje išstis tris skiltis skyrė Lietuvos persekiojamiems katalikams. Pateikia kunigo Vaclovo Stakėno istoriją, kaip jis komunistų buvo išviliotas pas ligonį, o nusivežę jį į mišką skaudžiai sumušė, bandydami nužudyti. Daug žinių pateikia apie naujai suareštuotą kunigą Joną Kastytį Matulionį, kai netekęs sveikatos buvo iš kalėjimo sugrįžęs į savo Kybartų parapiją.

— Kanados Parlamento rūmuose Otavoje buvo surengtas tradicinis kasmetinis jau 14-tasis Baltiečių vakaras, rengiamas Pabaltijo tautų bičiuliams - Kanados parlamentarams, politiniams veikėjams, visuomenininkams, spaudos atstovams, užsienio diplomatams suteikti žinių apie padėtį Rusijos okupuotuose kraštuose, aptarti rūpimas problemas. Dalyvavo virš 200 asmenų, jų tarpe 50 Parlamento atstovų, du Kanados vyriausybės nariai, įvairių kraštų diplomatai, jų tarpe Popiežiaus Nuncijus arkiv. Palmas, JAV, Australijos, Vakarų Vokietijos, Norvegijos ambasadoriai, kiti įtakingi asmenys. Po solidarumo sveikinimų ir nusistatymo remti Pabaltijo valstybių nepriklausomybės bylą, Pabaltiečių jaunimas atliko trumpą meninę programą. Baigiamąjį žodį tarė Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas adv. Algis Pacevičius. — Šis pranešimas girdėtas per Vatikano radiją gegužės 25 dieną.

— Brazilijos vyskupų Sao Paulo mieste neseniai vykusiam visuotiniame suvažiavime visiems jos dalyviams buvo išdalintas Sibiro lietuvių maldynas "Marija, gelbėk mus!" Šios knygelės naują itališką vertimą Brazilijos vyskupams įteikė Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės pirm. salezietis kun. Pranas Gavėnas ir prie knygelės pridėjo apžvalginį pranešimą portugalų kalba apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios persekiojimus. Sibiro lietuvių maldyną ir pranešimą įteikė taip pat ir Brazilijos respublikos prezidentui Jose Sarney, kuris lietuviui kunigui už dovaną nuoširdžiai padėkojo.

Auga dėmesys dėl tikinčiųjų persekiojimo

REIKŠMINGI LEIDINIAI VOKIEČIŲ KALBA

Pasauliniame Almanache (World Almanach 1985) randame informaciją, kad šiuo metu vokiečių kalbą vartoja 118 milijonų gyventojų (anglų k. 409 mil.). Tai vokiečių kalba yra viena iš labiausiai vartojamų kultūringame pasaulyje. Vokiškai kalba Vakarų Vokietijos, Rytų Vokietijos, Austrijos, Lichtenšteino, du trečdaliai Šveicarijos gyventojų. Daugelis kitų pasaulio valstybių žmonių moka vokiškai ir laisvai naudojami vokiečių amžių bėgyje sukurtais kultūriniais turtais, technikos laimėjimais. Tai labai svarbu, kad vokiškai kalbantieji gyventojai būtų pastoviai informuojami ir apie pavergtųjų tautų vargus bei rūpesčius.

Negalima pasakyti, kad šiuo reikalu nebūtų nieko padaryta. Turime po ranka 23 storus Baltijos kraštams skirtą metrašio "Acta Baltica" tomas, tos pačios leidyklos išleistas LKB Kronikas vokiečių kalba, gerai paruoštą André Martin / Peter Falke 256 psl. knygą "Christus stirbt in Litauen". Šveicarijoje leidžiamą pagrindinio žurnalo porą dešimčių tomelių, kuriuose yra daug vertingos informacijos apie Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą, vertimų iš LKB Kronikos. Vokiečių, šveicarų, austrų spauda, ypač vyskupijų laikraščiai, daug rašo apie Lietuvos tikinčiuosius. Mūsų tautietis Algis Klimaitis Vienoje jau 3 metai leidžia pavergtųjų tautų rūpesčiams skirtą jo redaguojamą "Ostnachrichten" mėnraštį, kurio jau išėjo 30 numerių. Kiekviename jų taip pat gražiai atsispindi pavergtųjų lietuvių vargai. Yra ir daugiau leidinių vokiečių kalba.

Vienas jų Šveicarijoje leidžiamas mėnesinis žurnalas "Glaube in der 2 Welt" (Tikėjimas II-jame pasaulyje). Trumpa jo istorija tokia. 1971 m. Šveicarijoje katalikų ir protestantų vadovai įsteigė tarp tautinį institutą, kurio tikslas tyrinėti religinį gyvenimą komunistiniuose kraštuose, kuriuose prievartinėmis priemonėmis brukamas valstybinis ateizmas. 1973 m. buvo pradėtas leisti mėnraštis "Glaube in der 2 Welt" žurnalas, einąs jau keturioliktą metą. Ta pati institucija leidžia ir knygas apie religijos persekiojimą, kurių ligi šiol išleista 108 pavadinimai.

Turime prieš akis G2W š.m. Nr. 2 - gražiai išleista, iliustruota, didelio formato 36 psl. žurnalą. Jo turinys išties skirtas religijos bei tikinčiųjų persekiojimo problemoms. Iš paskelbtų straipsnių ga-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

lima susidaryti vaizdą, kad tikintieji yra neatlaidžiai persekiojami visuose komunistiniuose kraštuose, taip vadinamose "liaudies respublikose". Tačiau labiausiai jie persekiojami pačioje Sovietų Sąjungoje, kuri į savo sąjunginių respublikų konstitucijas visur yra įrašiusi tariamą "religijos laisvę". Tačiau, pasak G2W, tai esąs Lenino žodžius parafrazuojant, ne kas kitas kaip "opiumas liaudžiai apgauti".

Paskutiniame komunistų partijos suvažiavime Maskvoje buvo paskelbta nauja partijos programa bei statutas. Čia ypatingai pabrėžiamas reikalas religijos ir jos dėsnų vietoje sukurti "komunistinę moralę", kuri "pavaduotų" religiją. Naujoji programa ypatingą dėmesį skiria ateistiniam auklėjimui. Pati religija turi būti "išrauta, kaip praeities atgyvena". Šiam tikslui panaudotinos įvairios priemonės, praeities iškaifant. Ypač atkreipiamas dėmesys į antireliginių muziejų tinklo plėtimą. Net meno ir istoriniuose muziejuose turi būti sukurti ar praplėsti ateistinės propagandos skyriai. Ypač naudotinos "mokslinės priemonės". Sakysime, krikščionybės pradžios Ukrainoje bei Rusijoje 1.000 metų sukakties proga istorikai bei mokslininkai krikščionybę ir ypač jos dvasininkus turi pavaizduoti juodomis spalvomis, kaip "valdančią ir liaudį per šimtmečius išnaudojusią klasę". Bet ypač turinti būti suniekinta Unijų Bažnyčia, nes ji esanti separatizmo nuo Rusijos pradininkė.

Šiuo metu vien tik Vakarų Ukrainoje 20 anksčiau uždarytų bažnyčių perdirbamos į ateizmo muziejus. Tačiau to esą permažai: dar apie 200 kitų bažnyčių laukiančios savo eilės tai pačiai propagandai. Pastatai, kurie anksčiau tarnavo Dievui, dabar turi tarnauti šėtonui. Įvairiuose kursuose ruošiami šimtai tūkstančių ateizmo propagandistų. Religinių apeigų vietoje turinčios baigtos kurti valstybinio ateizmo apeigos.

Kiek kitaip religijos persekiojimo reikalai vykdomi komunistinė-

je Kinijoje. Paskutiniu metu, pasikeitus vadams, čia ėmė reikštis liberališkesni reiškiniai. Buvo leista atidaryti ir veikti tam tikram skaičiui įvairių religijų šventyklų, iš kalėjimų paleista daugybė dvasininkų. Religinis gyvenimas, buvęs Mao laikais labai prislėgtas, ėmė lyg atgimti. Tačiau pastaruoju metu komunistų partijos viršūnėse vyksta ginčai. Viena vadų dalis linkę religiją toleruoti, tačiau kiti mano, kad reikią laikytis K. Markso principo, kad "religija yra opiumas liaudžiai". Jie nurodo, kad senoje Kinijos istorijoje dvasininkai buvę "valdančios ir išnaudojančios klasės liaudies eksploatacijos instrumentas". Tai reikią prieš religiją kovoti ir tikinčiuosius persekoti. Kuri kryptis savo nuomonę praves - parodys gal netolima ateitis.

G2W daug vietas skiria ir tikinčiųjų persekiojimui okup. Lietuvoje. Vokiškame vertime pspausdintas ilgas rašinys iš LKB Kronikos Nr. 67 apie labai sunkią katalikų būklę Lietuvoje ("Drohungen gegen die Katholische Kirche in Litauen"). Čia pavardėmis išskaičiuojami suimtieji dvasininkai, kunigų seminarijos vargai, religinių reikalų įgaliojimo savivaliavimai ir kt. Rašinys iliustruotas šv. Kazimiero 500 m. jubiliejaus minėjimo Vilniuje nuotrauka.

Lietuvių skaitytoją maloniai nu-teikia ir poros lietuvių autorių knygų pristatymas: Nijolės Sadūnaitės atsiminimai bei laiškai, rašyti prieš jos teismą - "Gottes Untergrundkaempferin Nijolė Sadūnaitė". Šią 168 psl. knygą vokiečių kalba išleido Christian - Verlag Stein am Rhein leidykla 1985 m., o jai įžangą parašęs Augsburgos vyskupas dr. Joseph Stimpfle. Gražaus pristatymo toje pačioje knygų apžvalgoje susilaukė ir Čikagoje Amer. Lietuvių Bibliotekos leidyklos 1985 m. pabaigoje išleistas "Vilniaus arkivyskupijos" tomas.

G2W didelį dėmesį skiria ukrainiečių unitų Bažnyčiai. Iškeliami jos vargai. Unitų Bažnyčiai Ukrainoje priklausą apie 4,5 mil. tikinčiųjų - ukrainiečių katalikų, daugiausia gyvenančių Galicijoje bei Lvovo srityje. Esą ukrainiečiai didžiuojasi, kad jie jau prieš 1.000 metų priėmė krikščionybę, kuriai per daugelį šimtmečių jie ligi šiol likę ištikimi.

Kiek švelnesnis religijos suvaržymas reiškiasi Rytų Vokietijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir kitur. Esą tam tikrų suvaržymų ir Lenkijoje. Įdomiai parašomi ir kai kurie religinio atgimimo reiškiniai pačioje Rusijoje. Bet tai būtų jau platesnė atskira tema.

Glaube in der 2 Welt sąjunga jungia įvairių krikščionių konfesijų tikinčiuosius. Organizacijos prezidentas - Johannes Westermann, žurnalo vyr. redaktorius kun. Eugen Voss. Parašėte pažymėta, kad "žurnalas yra platforma kiekvienam Rytų Europos krikščioniui, kurie neturi jokio balso". Organizacijos metinės išlaidos siekiančios 1.591 mil. šveicarų frankų. Reikalingas lėšas sudeda tikintieji ir jų organizacijos.

į v y k i a i

● **Canberra.** Senatorius Gries - Federalinės valdžios kalbėtojas imigracijos reikalais, Senate pranešė, kad valdžia nesudarys Karališkos komisijos dėl "nacių karo nusikaltėlių", kuriuos per ABC radiją triūbija Mark Aarons, kadangi tie pareiškimai neturi įrodymų, bešališko ištyrimo. "News Weekly" teigimu, už tuos nepagrįstus "draugo" Aarons užmetimus, ABC turėtų jam pasakyti, kad pasitrauktų iš ABC privilegijuotos vietos, arba ABC valdyba jį turėtų išmesti. Jei to nepadarys, tai valdžia turėtų nutraukti ABC valdybai lėšas, kol savo įstaigą nesutvarkys bešališkai.

● **Canberra.** Svetimo ministrė senatorė Rayn pranešė, kad prie Darbo partijos valdžios nebus imamas mokestis už mokslą iš universitetų studentų. Tas mokestis buvo panaikintas 1974 m.

● **Canberra.** Darbo partijos valdžia nutarė pastatyti Australijos ambasados rūmus komunistų valdžios Kinijoje už 48 milijonus dolerių Bejing mieste. Statybos darbus pradės 1987 m. kovo mėnesį ir ambasados rūmai bus baigti 1989 metais.

● **Montreal.** Reuter žinių agentūra praneša: Dr. Edward Teller, 78 metų amžiaus, vandenilio bombos išradėjas, sako, kad Černobyl atominė katastrofa savo radiacijos stiprumu buvo tikriausiai didesnė nei milijoną kartų už Amerikoje įvykusią atominio reaktoriaus nelaimę "Three Mile Islands" 1979 m. Dabar patirta, kad atsitiktinai į šiaurę 170 kilometrų nuo Stokholmo, Švedijoje, auto nelaimėje buvo suvažinėtas elnias, tai jis radiacijos buvo paliestas 27 kartus daugiau negu radiacijos priimto nepavojingo lygio.

● **Maskva.** Reuterio žinių agentūra sužinojo, kad sovietų valdžia dėl Černobyl atominės katastrofos rado radiacijos paliestą sritį Gudijoje prie Gomelio apylinkių. Toj srityje gyventojai buvo evakuoti ir dauguma jų ligoninėse tiriami, o vaikai toli išsiųsti. Tose apylinkėse valgomoji augmenija sunaikinta, šuliniai uždaryti.

● **Bonna.** Vakarų Vokietijos vyriausybė nepatenkinta Maskvos atsisakymu atlyginti nuostolius, kuriuos Vakarų Vokietija patyrė dėl Černobyl atominės katastrofos. Dėlto Vakarų Vokietijos vyriausybė imsis naujų žygių, kad Maskva sutiktų šį klausimą persvarstyti, nes dėl sovietų atominės katastrofos padaryta didelių nuostolių Vakarų Vokietijos žemės ūkiui, nes po nelaimės Vokietijos valdžia dėl žmonių sveikatos apsaugojimo uždraudė pardavinėti šviežias daržoves, pieną ir kitus maisto produktus.

● **Haga.** Olandijoje parlamentinius rinkimus laimėjo krikščionių demokratų ir liberalų dešiniojo centro koalicija, surinkusi virš 51% visų balsų. Per šiuos politinius rinkimus komunistų partija iki šiol turėjusi tris atstovus dabar juos visiškai prarado.

● **Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos** ekspertų susitikimas Šveicarijos sostinėje Berne gegužės 26 d. užbaigė savo darbus nepaskelbus baigiamojo komunikato. Sovietų delegacija neparodė jokio noro pašalinti kliūtis dėl žmonių santykiavimo tarp Rytų ir Vakarų, kaip Ženevoje anksčiau buvo pažadėjęs Gorbačiovas.

● **Sydnejus.** Darbo partijos NSW konferencijoj premjeras Mr. Wran, 60 metų amžiaus, pareiškė, kad nuo liepos 4 d. pasitraukia iš pareigų. NSW partijos organizacinis komitetas liepos 2 d. išrinko naują lyderį ir premjerą.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniais skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

LEDINĖ SIBIRO KANČIA

Lietuva yra ne tik didvyrių žemė, bet ir kankinių tauta. Tokia mūsų tautos dalis nebijoti vargo kieto, nes be jo galiūnai pūva, tariant Putino žodžiais. Maskvos imperija sugalvojus žvėrišku smurtu sunaikinti Lietuvių, Latvių ir Estų tautas, kokio mūsų tauta nebuvo išgyvenusi per tūkstančius metų. Minėdami birželio trėmimus, neretai pasitenkiname iškelti tik pirmuosius siaubo trėmimus į Sibirą. Žydai nuolatos mini 6 milijonus holokausto aukų kaip aksiomą be įrodymų kaip tikrą skaičių.

Genocido padariniai lietuvių tautai siekia gerokai virš vieno milijono aukų. Tai beveik trečdalis visos Lietuvių tautos! Vos antrą kartą į Lietuvą įžengę Rusijos bolševikai 1944 m. rugpiūčio - gruodžio mėnesiais vietoje nugalabijo ar išgabeno į Rusijos arktikos sritis virš 37.000 lietuvių, pirmiausiai visus tuos, kurie dalyvavo 1941 metų birželio sukilime vydami lauk okupantus. Siaubingi trylika bangų masiniai trėmimai iš Lietuvos 1945-1950 m. sekė įkandin vienas kitą: 1945 m. liepos, rugpiūčio ir rugsėjo mėn.; 1946 vasario mėn.; 1947 m. liepos, rugpiūčio, spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiais; 1948 m. gegužės; 1949 m. kovo ir birželio; 1950 m. kovo mėn. Lietuvių gabenimas iš Tėvynės nenustojamai vykdomas visą laiką, tik kitokiais būdais ir kitokiomis priemonėmis. Kasmet mobilizuoja apie 15.000 jaunuolių Rusijos karo tarnybai 3-5 metams. Tad apie 45.000-60.000 jaunuolių laikomi kelerą metų už Lietuvos ribų. "Aušra" Nr. 1 (40) rašo, kad Lietuva per 30 metų laikotarpį neteko 1.230.000 tėvynainių. Vien tik 1941-1959 nuo sovietų nukentėjo apie 1.090.000 lietuvių. Dr. Domas Jasaitis Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Suvažiavimo Darbų VI tome p. 417-418 pateikia aukų skaičių ir nurodo šaltinius, taip pat ir "The Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania a Report for 1979-80" p. 21-22, ar mūsų disertacijos veikale "The Resistance of the Catholic Church in Lithuania against Religious persecution" p. 42 nurodyti pagrindiniai trėmimų aukų skaičiai ir šaltiniai.

Genocido balansas lietuvių ir kitataučių tyrinėtojų demografiniais apskaičiavimais svyruoja tarp minimalinės skaitlinės 1.120.000 ir maksimalinės 1.460.000. Šalia šių aukų yra konfiskuota visa Lietuvos žemė su visais jos turtais. Priešas taikosi ir prie pačių tautos gyvybės versmių - jos krikščioniškojo tikėjimo sunaikinimo. LKB Kronika nieko nebedama plėšia okupanto veidmainišką kaukę ir rodo jo tikrąjį veidą. Žūti ar būti galioja ir mums, kai užmirštama išėivių tikroji misija, pasimetimas dėl mažmožių, asmeniškumų, skaldymosi. Tik čia mes laisvai renkames žuvimą, ar buvimą Dievo garbei, Tėvynės Lietuvos labui. Tvirti mes tada, jei riš vienybė galingai Viešpaties rankai vedant. PD

Prel. Prano Vaserio investitūros iškilmės

Melbourno lietuvių šv. Jono bažnyčioje birželio 1 d. - Dievo Kūno šventėje - turėjome išpūdingas pamaldas, kunigą Praną Vaserį oficialiai įvedant į Popiežiaus Jono Pauliaus II jam suteiktą Garbės Prelato laipsnį. Pamaldom į bažnyčią žengė procesija: mūsų Parapijos Sekmadienio mokyklos 7 berniukai pasipuošę raudonom apėigų sutanėlėm, baltutėm kamžom, nešdami lietuvišką ornamentinį kryžių, žvakes. Procesiją vedė Melbourno arkivyskupas The Most Reverend Sir Francis Little, D.D., K.B.E., Katalikų Imigracijos direktorius kun. John Murphy, kun. St. Gaidelis SJ, kun. J. Petrauskas, šv. Jono bažnyčios klebonas kun. Barry James Robinson, kun. Pr. Dauknyš. Taip čia žengė mūsų naujasis prelatas Pr. Vaseris. Parapijos choras, vadovaujamas dirigento Petro Morkūno, vargonais palydint Zitai Prašmutaitei, įeinančią procesiją sutiko Vyskupo lotyniška giesme: "Ecce Sacerdos Magnus" - Štai Didis Kunigas. Pilno sąstato choras per šv. Mišias dingingai giedojo Rytinę maldą, Sanctus, Veni Creator, O didis Dieve ir Apsaugok Aukščiausias. Šv. Mišių skaitymus atliko ALK Federacijos pirm. Vincas Žemaitis, Bendruomenės pirm. Ričardas Šemetas. Aukas prie altoriaus atnešė Soc. Globos Moterų D-jos pirm. Jonė Žalkauskienė ir Katalikų Moterų D-jos jaunoji Rasa Statkuvienė. Šv. Mišias aukodamas Prelatas tarė Dievo Kūno šventei skirtą turiningą pamokslą. Buvo gražus reginys, kai visa bažnyčia ėjo prie šv. Komunijos. Tad ir Arkivyskupas prieš palaiminimą tarė žodį, sveikindamas Popiežiaus paskirtąjį naująjį Prelatą. Sakė, kad vyskupas P. Baltakis pernai prieš grįždamas į Ameriką jam pasakė, kad Popiežiaus prašys, kad lietuvių kapelioną kun. Pr. Vaserį už jo pavyzdinę ilgų metų sielovados veiklą pakeltų į Garbės Prelatus ir Arkivyskupas tam pilnai pritarė. Arkivyskupas įvertino ir visus Melbourno lietuvius už jų ištikimybę tikėjimui.

Iškilingi pietūs vyko Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje, prie stalių susėdus virš 160 asmenų. Prie garbės stalo per visą sieną buvo Albino Savicko paruoštas plakatas: SVEIKINAM PRELATĄ PRANĄ VASERĮ. Arkivyskupas prieš pietus dar spėjo aplankyti ir puikiai sutvarkytą Lietuvių Biblioteką su 10.000 kataloguotų knygų, stendais su pasaulio lietuvių spauda, muziejiniiais Nepriklausomos Lietuvos rodiniais. Čia Arkivyskupui aiškino Bibliotekos vedėjas poetas Juozas Mikštas.

Arkivyskupui palaiminus vaives, sveikinimo žodį tarė ALK Federacijos pirm. V. Žemaitis, apžvelgė Prelato gyvenimo eigą, jo darbus, pakvietė jo garbei sugiedoti Valio, Ilgiausių Metų jam Valio! Arkivyskupas iškėlė Prelato sugebėjimus vadovauti visuose sielovados darbuose. Bendruomenės pirm. R. Šemetas dailia anglų kalba įvertino prel. Prano atliekamus darbus.

Meninę dalį atskirais išėjimais atliko solistas Jurgis Rubas, pianinu akompanuojant Zitai Prašmutaitei, padainavęs jautrią Domine exaudi, Dieve išklausk, ir melo-

dingą šiai progai - Tostą Monsinjorui. Tada programą perėmė Juozas ir Janinos Bruožių šeimos atžalynas: Virginija, jau baigianti Muzikos konservatoriją universitete, Arūnas, Raimondas ir Rita. Šis gerai susidainavęs kvartetą labai gražiai padainavo "Sugrįšiu paguosti tave". Duetą - Virginija su

Arūnu - padainavo "Tėvyne mano". Trio - Raimundas ir abi sesutės "Kaip obelis mamyt palinkus". Viena jaunoji solistė Virginija atliko melodingą "Nesugausit dainos". Dainoms su gitara pritarė Arūnas. Ilgi plojimai lydėjo kiekvieną dainą, taip pat ir jų tėveliam už sugebėjimą savo vaikus taip išauklėti ir paruošti lietuviškos dainos reprezentacijai.

Prelatas Pranas Vaseris tarė visiems padėkos žodį ir klausė už ką tas laipsnis jam buvo suteiktas, dirbo kaip ir visi kiti. Čia pasireiškia prelato Prano kuklumas. Jo ištvermingas lietuviškos sielovados pavyzdingas darbas buvo ir Popiežiaus pastebėtas ir įvertintas! Buvo perskaityti pagrindiniai sveikinimai, gauti iš Telšių vyskupo Antano Vaičiaus, iš Čikagos vyskupo Vincento Brizgio ir kitų asmenų. Tad gausios Dievo palaimos, geros sveikatos ir ilgo amžiaus mūsų mielajam Prelatui Pranui Vaseriui!

Kun. Dr. Pr. Dauknyš

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Federacijos Valdybos visi nariai birželio 2 d. vakare susirinko į savo vyriausią būstinę - Parapijos Namus Kensingtone. Maldą pravedė Dvasios Vadas prel. Pr. Vaseris. Pirmininkaujant Vincui Žemaičiui aptartas Popiežiaus vizitas Melbourn, kuris čia atskrenda lapkričio 27, ketvirtadienio vakare 6.50 val. Popiežiaus iškilingos šv. Mišios bus penktadienį 4.30 val. Flemington race - course. Įėjimo bilietai parapijom bus pradėti dailinti liepos 6 d. Su Popiežium jau užsirašė kartu šv. Mišias koncelebruoti 800 kunigų, taip pat ir mūsų čia abu kunigai, jiems visiems jau ruošiami vienodi liturginiai rūbai. Popiežių Flemingtone pasitiks įvairių tautybių garbės sargybos su savo tautinėm vėliavom, numatyta ir mūsų atstovai. Aukojimo metu po vieną iš kiekvienos tautybės atneša prie altoriaus aukas. Federacijos Valdyba jau užsakė išausti tautinių raštų stulą, kuri tuo metu Popiežiui bus įteikta.

Federacijos 18-tas Suvažiavimas vyks Sydnejuje Lietuvių Dienų metu gruodžio 28 d., pradedant šv. Mišiomis ir posėdžiai vyks prie St. Joachim's bažnyčios mokyklos patalpose. Prelatas Pr. Vaseris iškėlė mintį, kad mūsų Parapijos choras, vadovaujamas Petro Morkūno, Suvažiavimo vakare pateiktų Religinį koncertą, o choristams, kurie specialiai tik į tą koncertą vyktų, jiems reikėtų padengti kelionės išlaidas.

Vicepirm. K. Mioldažys su Dainos Sambūrių gastroliavęs Perth, ten surado Federacijos Įgaliotinį Balį Steckį, kurį Valdyba patvirtino.

Tėviškės Aidų loterijos traukimas vyks Lietuvių Namuose birželio 15 d. pietų metu, anksčiau buvo numatyta loterijos traukimą atidėti savaitei, nes Išvežimų minėjimas buvo ruošiamas Estų Na-

muose, bet dabar sutarta, kad Išvežimų minėjimas bus pas mus Lietuvių Namuose, tai ir loterijos traukimas vyks kartu, kaip ant bilietų ir buvo atspausdinta. Dar aptarus keletą klausimų, posėdis baigtas malda.

SIBIRO TREMTINĖ

Saltame Sibiro kampely,
Tolimam tundrų pakraštį
Stovėjo mažutė lūšnelė,
Palinkus nuo sniego naštos.

Tarp užiančių vėjų siautimo,
Tarp braškančių medžių garsų
Girdėjosi silpnas verkimas,
Lyg gaudus, beviltiškas meldimas.

Pačioje lūšnelės kertelėj
Gulėjo paliegius mergaitė,
Ji tiesė rankutę, maldavo,
Nors plutos duonelės ji prašė.

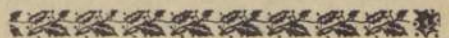
Sukaupus skausmą širdyje,
Paglostė jai plaukus motulė,
Ir glausdama švelniai ramino:
"Turėki kantrybės, dukrele brangi,
Saulutė tuoj šildyt pradės,
Užaugš mums rugeliai geltoni,
Iškepus duonelė kvepės".

Nutirpo, nubėgo upėmis ledai,
Sužaliavo rugelių laukai,
Bet nesulaukė vasarėlės mažoji
tremtinė,
Nematė ji bręstančių rugių varpų,
Neprašė duonelės daugiau.

Kai besileisdama saulutė
Savo paskutiniu spinduliu paglostė
mergaitės galvutę,
Pakvipo, pakvipo lūšnelėj duonutė,
Ir nežymus šypsniškas nuslinko per
begęstančias akutes.

Tarp daugel, oi daugel kapų,
Tarp Sibiro tundrų plačių,
Iškilo vėl naujas kapelis,
Nelaidu nuskintas žiedelis.

Regina Lokienė

Kiek Dievas yra reikalingas civilizacijai

(Tęsinys)

Pats žmogus yra didžioji problema ir mįslė, o ne Dievas. Jei žmogus geriau pažintų save, Dievas nekeltų jam problemos, nes žmogus ir Dievas yra taip arti vienas kito, bet kol žmogus nepažįsta savęs, kol jis nežino savo gyvenimo prasmės, nei tikslo, jis negali pažinti Dievo. Mokslas žmogų vadinama homo sapiens, arba animal rationale, kas reiškia išmintingas, protingas gyvulys. Bet žmogus ne vien išmintimi ir protu skiriasi nuo gyvulių, jis skiriasi visa savo skirtinga esme. Kas sudaro tą žmogiškąją esmę, kuri yra nepalyginama nė su kuo šiame pasaulyje?

Šių laikų žmogus pasitiki protu ir mokslu, bet turime suprasti, kad vienas protas nesudaro žmogaus, ir vieni mokslai nesukuria civilizacijos. Žmogus šiame pasaulyje yra unikumas, nepalyginamas nė su kuo. Analizuodami jo dvasinę substanciją, randame, kad jis gyvena išmintimi, jis yra filosofas, jis kuria savo pasaulį, ieško Dievo, ieško kito amžino gyvenimo. Taigi žmogus yra išmintingas, bet jis yra ir protingas. Protas jam padeda susikurti gyvenimą, jis atlieka labai sudėtingus uždavinius, su jo pagalba žmogus gali statyti ir griauti, jis gali būti konstruktyvus ir destruktivus, todėl reikalingas kontrolės. Kas gali protą kontroliuoti? Sąžinė, kai išmintis pasimetusi tyli. Sąžinė gali pasakyti, kas yra gera ir kas bloga. Sąžinė kuria moralę. Moralinės normos nustato žmogaus elgesį civilizuo-tame gyvenime, kuria papročius. Žmonių dora nustato valstybės įstatymus ir tvarką. Taigi sąžinė yra didelis civilizuoto gyvenimo veiksnys, per kurį reiškiasi Kūrėjo valia. Žmogus būdamas laisvas, turi savo valią, kuri daro sprendimus ir prisiima atsakomybę, tik tuo būdu yra galimas socialinis gyvenimas, visuomeninė ir valstybinė tvarka. Šių visų reiškinų viršūnėje yra sintezė - vienkartinis nepakartojamas asmuo - AŠ PATS, nušviestas sąmonės šviesa. Visas šitas komplikotas žmogus išskyla virš gamtinio, taigi ir natūralaus, buvimo lygio. Jo pašaukimas šioje žemėje - sukurti naują savo pasaulį. Žmogus sutvertas ne tam, kad gyventų, kad būtų, - tai gyvulių tokia dalis, žmogus iš to gyvuliško natūralaus stovio turi galimybę ir užduotį pasikelti į aukštesnę dvasinę dimensiją.

Civilizacija yra ne grįžimas į gamtinį natūralų stovį, kaip ateistai įsivaizduoja ir svajoja, bet bėgimas iš gamtinio rojaus, rojaus kurį bando sukurti marksizmas, leninizmas Sovietų Sąjungoje. Žmogaus gyvenimas įprasminamas kūryba, tobulėjimu, pažanga, gamtinio ir natūralaus prado perkūrimu, perorganizavimu į naują pasaulį, į naują žmogų. Jei tokios paskatos arba įkvėpimo žmogus negautų iš viršaus, iš Dievo, jis nesuorientuotų, kodėl jis gyvena, kokie jo uždaviniai, pasilikę grynas egoistas, individualistas, kuriam niekas nerūpėtų. Lengvai galime pastebėti, kad dauguma, kurie atmeta dvasinį pradą yra linę atmesti gero ir blogio kontrolę, gyventi

Rašo A. Mauragis

laisvai, kaip gyvena gyvuliai gamtoje, pasitenkinę tik duona, aistrų bei instinktų sukeltais malonumais. Šitoks gyvenimas yra regresas į gamtinį determinizmą, tada jau natūraliai turi žlugti civilizacija, gyvuliams ji nereikalinga.

Aš manau, kad kalba su ateistais yra įmanoma, ypač su mokslininkais, kuriems rūpi tik tiesa. Vargas yra su kai kuriais teologais, jie tam nėra pasiruošę ir nesugeba apginti Dievo teisių mokslo katedrose ir laboratorijose, jie tebesilai-

ko Biblijos tekstų ir interpretuoja tekstus pagal raidę ir brūkšnelį, kaip burtininkai. Kita kalba yra su ateistais politikais, kuriems rūpi ne tiesa, bet karjera, jų visada buvo, ir dėl to nereikėtų rūpintis, jie nevadovauja, o tik pataikauja. Blogiausia, kad jų netrūksta ir tikinčiųjų tarpe.

Kaip matėme, Dievas civilizacijai yra spiritus movens: žmonija per kančias, per savęs išsižadėjimą siekia aukštybių, idealų, ir per tai tobulėja, tobulindama ir civilizaciją, bet kai Dievas atmetamas, tai atkrinta ir prievolė žmogui būti žmogumi.

NUOSTABUS MENININKAS

Mūsų australiškoje ir užjūrio spaudoje prieš kiek laiko jau buvo paminėtas išskirtinų muzikinių gabumų aštuonmetis Jonukas Pocius. Pažįstamas jis ir australų auditorijoms Adelaidėje, kurios spauda, kaip "The Advertiser" apibūdino jį tokiais žodžiais: Marvelous, superb, he is a genius.

Kalbant apie Jonuką reikia tarti ir keletą žodžių apie jo auklėtoją ir mokytoją - jo tėvą. Jonas Algirdas Pocius yra pats muzikas - smuikininkas, pianistas ir muzikos pedagogas. Adelaidėje turi privačią muzikos mokyklą, kurioje šalia jo paties ir kiti pedagogai dėsto šias specialybes: pianinas, smuikas, altas (viola), violončelė, fleita, klarnetas, gitara. Mokyklą paprastai lanko 20-25 mokiniai - vaikai ir suaugę. Praktikuojamas ir taip vad. "Suzuki" metodas.

Nuostabų Jonuką man teko girdėti jau ne kartą, jam dalyvaujant mūsų parengimuose Lietuvos Namuose, ypač savaitgalio mokyklos metų užbaigimo, Motinos Dienos minėjimų progose, taip pat ir Adelaidės Lietuvos Katalikų centro salėje.

Ne kartą žavėjausi jo, ne pagal amžių, meniniu užtikrintu smuiko valdymu, atliekant tokius kūrinius, kaip Vivaldi koncertą, piano klaviatūrą jo mažųjų rankučių valdyme skleidžia pavyzdingo atlikimo veikalus Hayden kūriniuose ir cello instrumentas jam paklūsta iki ryškiausių muzikinių niuansų ir detalių.

Jonukas stebina savo tobula klausa, giliu, ryškiu muzikalumu, kurių dėka jis sugeba pasinerti į kiekvieną atliekamą kūrinių ne pagal amžių, ne "vaikišku" muzikiniu susikoncentravimu.

Paskutinį kartą turėjau malo-

Jonukas Pocius smuikuoja su kameriniu orkestru.

Foto A. Budrio

naus džiaugsmo sekti jo smuikavimą Adelaidės Lietuvos Namuose gegužės 11 d. Motinos Dienos minėjime. Dalyvavo savaitgalio mokyklos vaikų programoje šokdamas

PAKISTANO PROTESTAS

Pakistano karinės aviacijos naikintuvai šiomis dienomis numušė į Pakistano teritoriją įsiveržusį sovietinės gamybos Mig-21 tipo afganų karo aviacijos naikintuvą. Į Pakistano teritoriją buvo įsiveržę iš viso 4 afganų karo lėktuvai. Manoma, kad jų uždavinys buvęs apšaudyti ir bombarduoti Pakistano teritorijoje netoli nuo pasienio su Afganistanu esančias afganų pabėgėlių stovyklas. Nušovus 1 lėktuvą, kiti 3 grįžo į Afganistaną. Pakistano vyriausybė pareiškė griežtą protestą Afganistanui, atkreipdama dėmesį, jog tai nebe pirmas atvejis, kai afganų karo lėktuvai pažeidžia Pakistano oro erdvę.

tautinius šokius ir smuikavo: pirmą dalį De Beriot smuiko koncerto, Monti temperamentingą "Čardašą" ir Fr. Schubert "Bitelė". Pas kutiniojo veikalo autorius nėra tas garsus vokiečių dainų "karalius" - tik jo bendravardis. Neįtikėtina nuostabą kėlė tas mažas menininkas Jonukas ir jo daroma didelė meno pažanga, savo mažų pirštelinių švaria technika, muzikiniu frazavimu ir užtikrintu atlikimu.

Į sceną, prie kurios jau pratęs, išeina tikro profesionalo žingsneliu.

Šių metų pabaigoje Sydnejuje įvyksta Lietuvių Dienos. Atrodo, organizuojamas ir Jaunimo koncertas. Manychiau to koncerto organizatoriai turėtų susidomėti tuo mūsų "artistu", pakviečiant jį dalyvauti tame parengime, tuo sudarydami progą išgirsti tą "Wunderkindą" ir kitų kolonijų mūsų tautiečiams, nes jo šviesi profesionalo ateitis jau nekelia jokių abejonų.

A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė

NEW YORKO ŠAULIAI SKELBIA LITERATŪROS KONKURSA

Brangios Lietuvos garbei, norėdami įprasminėti Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejų, LŠST Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke skelbia:

Romano ar novelių rinkinio konkursą.

Tema laisva patriotinė, su krikščioniškos minties atspalviu. Knygos dydis nemažiau 200 puslapių rankraštis, parašytas rašomąja mašinėle, dvigubu tarpu tarp eilučių ir tik vieno puslapio pusėje. Rankraštis pasirašomas slapyvardžiu, tikroji autoriaus pavardė įdedama

į atskirą voką, ant kurio užrašomas autoriaus slapyvardis. **Premijos dydis \$ 1.000.** Konkurso terminas 1987 m. birželio mėn. 1 d. Rankraščius siųsti šiuo adresu: Kęstutis Miklas, 71 Farmers Ave., Plainview, NY, 11803, USA.

Kuopos valdyba sudarys specialią Komisiją konkursui praveisti ir kūriniams įvertinti. Premijos įteikimo data bus paskelbta vėliau. Premijuotas kūrinyje lieka kuopos nuosavybė su teise jį atspausdinti kuopos vardu. Kiti rankraščiai bus sugrąžinti tik autoriams raštiškai pareikalavus.

Kaip taurieji knygnešiai saugojo lietuvišką žodį ir jį skleidė, kaip paskui kartų kartos ugdė lietuviškojo žodžio kūrybą, taip ir dabar reikalingi lietuviškosios kūrybos puoselėtojai. Kviečiame šiuo konkursu susidomėti ir jame dalyvauti.

LŠST Simo Kudirkos šaulių kuopos New Yorke Valdyba

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: - Skatinti remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir **nepamiršime** jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

**AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.**

AL Fondo Valdyba

Jie sudegino mūsų Ryliškių bažnyčią

Čia pateikiame originalų pranešimą iš Lietuvos. Pranešimo anglišką vertimą buvo atspausdintas "Baltic News" praėjusių metų Kalėdų laidoje, vokišką vertimą platina "Eltos" biuletenio redaktorius Vakarų Vokietijoje. Ryliškių 4 km nuo Nemuno dešiniojo kranto, 12 km į šiaurę nuo Merkinės.

1953. XII. 4 nakties 3 val. buvo uždegtas ir sudeginta Ryliškių parapijos bažnyčia. Bažnyčios sunaikinimą organizavo žymūs to meto aktyvistai: kolūkio pirmininkas Gapšys, mokyklos direktorius Bernatonis, liaudies gynėjas - stribas Naudžiūnas, partorgas Palatarakas ir kiti. Vytas Milius parūpino degalus. Žmonės pastebėję jų pakėsinimą budėjo ir saugojo. Uždegtą bažnyčią puolė gesinti, bet bedievių aktyvas neleido gesinti. Liko klebonijos ir špitolės pastatai, kuriais iki šiandien naudojasi švietimo skyriaus darbuotojai. Žmonės rinkosi melstis vieni pas kitus privačiuose butuose, įvairiuose parapijų priklausomuose kaimuose. To meto klebonu buvo kunigas Voverė. Jam mirus, žmonės kreipėsi dėl laidojimo ir kitų religinių patarnavimų į kitas parapijas.

1983. XI. 1 paskutinį kartą susirinko pas Pakalą Vytautą ir daugiau nebuvo vietinės valdžios leidžiama. Pakalą Vytautas gavo baudą 50 rublių, apkaltintas kaip organizatorius ir iš jo kolūkietiškos pensijos 28 rublių, nuo 1984 metų sausio mėnesio yra bauda po 5 rublius kas mėnuo išskaičiuojama. Jis ir dabar tegauna po 23 rublius.

Ryliškių parapijos žmonės sekmadieniais ir šventadieniais rinkdavosi į Bugonių kapines ir ten meldėsi. 1984. III. 5 Alytaus rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Makštutis su talkininkais likvidavo kapuose žmonių pastatytą užovėją nuo lietaus, sniego bei vėjo. Nusinešė Karbauskienės Albinos kraitinį stalą, kurį ji atnešė altoriaus vietoj ir senelių invalidų atsineštus suolius bei kėdutes. 1984. VI. 17 antrą kartą nunešė iš politelono plėvelės pagamintą užovėją, tas pats draugas Makštutis. Taip iki šiol po atviru dangumi ryliškiečiai garbina Dievą sekmadieniais ir šventadieniais.

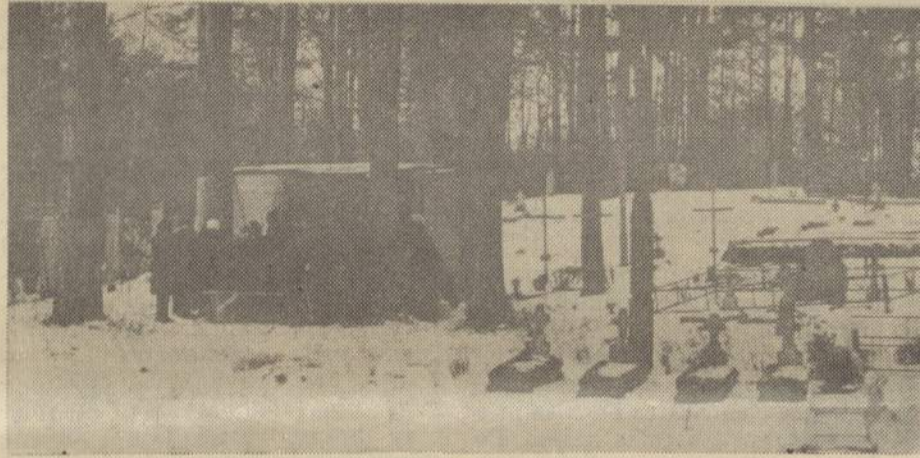
Ryliškiečiai ne vieną kartą 1982-1983 ir 1984 metais kreipėsi į Alytaus rajono vykdomąjį komitetą, prašydami žodžiu ir raštu, kad leistų be trukdymų atlikti savo religines pareigas. Kreipėsi ir į Vilnių - religinių reikalų kulto įgaliotinį Anilionį, bet juos atleisdavo tik Anilionio pavaduotojas be nieko. Grįžę toliau be padėties pakaitimo meldėsi toje pačioje aplinkoje.

Atsakymą į savo prašymą leisti statyti ar pirkti namą maldos reikalui, jie tegaudavo: "Prašykite anūkų, tegul jie su savo mašinomis nuveža jus į gretimas parapijas". Arba: "Negalime duoti leidimo. Kursuoja autobusai, važiuokite į kitas parapijas". Taip, tai dėl stipresnių, o seneliai invalidai, kuriems sunku į autobusą įlipti, jiems su lazdele pasiramsčiuojant arčiau ir geriau vietoje. Jie neužsitarnavo moralinio, dvasinio patitenkinimo, atidavę jėgas ir sveikatą darbui, dabartinei santvarkai.

Žodžiu ir raštu surinkę parašus kreipėsi į valdžios atstovus: Jazukevičius Vladas, Padegimas Antanas, Pakalą Vytautas, Kabauskienė Ieva, Anusejienė Salomė, Priškienis Vincas, Miškinienė, Kirvelavičienė, Veckys ir Baranauskas.

Bažnyčios sunaikintojai jau yra mirę, tik dar gyvena Vytas Milius, vairuotojas, Varėnos rajone.

Ryliškių parapija randasi Alytaus rajone, priklauso Kaišiadorių

Bedieviai sudegino Ryliškių bažnyčią, tai žmonės rinkosi melstis į kapines, pasistatę užovėją, bet ir čia Maskvos pastatyta valdžia nedavė lietuviams ramybės.

vyskupijai. 1958 m. buvo išskirta medžiaga bažnyčios statybai, bet paskui ta medžiaga buvo panaudota Punios bažnyčios remontui. Dokumentai rodo.

Iki šiol parapijiečiai neturi patvirtinto nuolatinio kunigo. Važinėjantis iš už 150-200 km kunigas Krikščiukaitis Kastytis Petras yra nubaustas 50 rublių bauda už aukotas pamaldas Bugonių kapinėse, prašant žmonėms. Šiuo metu šis kunigas dirba Širvintų rajone, Čiobiškio parapijoje.

Dabar ryliškiečiai pasiruošę kreiptis į Maskvą, prašyti jų pagalbos.

Dievo Motinos Marijos garbinimas Lietuvoje

Sveika Marija malonės pilnoji, Viešpats su Tavimi, Tu pagirta tarp moterų ir pagirtas Tavo sūnus Jėzus.

Dievo siūstas arkangelas Gabrielius pasirodė nekaltai mergaitei Marijai ir šiais žodžiais pasveikino Dievo Motiną.

Lietuvoje Marijos vardas nuskambėjo su pirmaisiais Kristaus mokslo skelbėjų žygiais, kuomet Lietuva buvo dar pagoniška. Po Lietuvos krikšto 1387 m. Lietuvoje buvo statomos bažnyčios ir čia buvo garbinama Marija. Ir taip Lietuvos vaikai pamėgo šv. Mergele Mariją ir Ji atėjo į Lietuvos žemę ir ėmėsi savo misijos šiame Baltijos jūros pakraštyje, - būti ir lietuvių tautos Motina. Ji pamilo šį jauniausią Europos krikščioniškos šeimos narį, kuris susilaukė dangaus bei žemės Karalienės ir Motinos ypatingos meilės ir globos.

Šalia įvairių Marijos garbei švenčių, reikia paminėti lietuviams labai populiariomis Marijos garbei šv. Mišiomis - Rarotomis. Tai labai ankstyvos dar prieš aušrą aukojamos šv. Mišios prie šv. Marijos altoriaus ar jos paveikslo. Pats Rarotų laikas taip pat simbolizuoja Marijos pasirodymą žemėje ir Jos nekaltą Prasišėjimą.

Kita labai populiari Marijos garbei malda yra rožančius. Rožančius yra iš lenkų kalbos, lietuviškai Rožinis. Jo autorium yra laikomas šv. Domininkas (1221 m.). Rožinis nepriklauso prie liturginių maldų ir nėra oficiali Bažnyčios malda. Ši rožinio malda turi tam tikro ryšio su šv. Mišiomis, nes rožinis apima Kristaus gyvenimą, mirtį ir prisikėlimą, tai yra Kristaus išganyimo darbas, kuris yra kartojamas šv. Mišiose.

Taip pat Marijos garbei yra Ma-

Rašo N. Žemaitienė

rijos litanija, kuri irgi buvo labai paplitusi Lietuvoje ir Lietuvos žemės pavasaryje gegužės mėnesį kiekvieną dieną bažnyčioje ar prie Marijos paveikslo giedodavo giesmes Marijos garbei.

Kiek daug yra stebuklingų vietų ir paveikslų, kur šv. Marija pasirodydavo žmonėms ir suteikdavo daug malonių, sveikatos, vilties, paguodos. Šv. Marija apsišėmė Šiluvoje piemenėliams apie 1608 m. Paveikslas esąs Šiluvos bažnyčioje vaizduoja Mariją stovinčią ant

Švč. Marijos statula Šiluvos koplyčioje. Marijos apsišėmimas Šiluvoje, įvykęs apie 1608 metus, laikomas pirmuoju Europoje.

ČERNOBYL JĖGAINĖ KARINIAMS TIKSLAMS

Žymūs norvegai mokslininkai išreiškė įsitikinimą, kad Černobyl atominėje jėgainėje Ukrainoje buvo gaminamas plutonis sovietų kariniams tikslams ir jėgainėje įvykusios katastrofos metu sprogsiuose reaktoriuje buvo labai daug šio nepaprastai nuodingo radioaktyvaus elemento.

Norvegijos energetinės technikos instituto vyriausias inžinierius Rolf Lingjaerede dienraščiui "Aftenposten" duotame interview pažymėjo, kad norvegų mokslininkų spėjiojimai apie plutonio buvimą Černobyl reaktoriuose remiasi tuo faktu, kad tuoj po katastrofos Švedijoje ir Danijoje ore buvo aptikta šio radioaktyvaus elemento žymių.

Remdamiesi pačių sovietų suteiktomis informacijomis apie radioaktyvumo lygį aplinkoje po Černobyl katastrofos ir Skandinavijoje pravestų matavimų duomenimis, norvegai mokslininkai mano, kad Černobyl jėgainės reaktoriuje buvo apie penki šimtai kilogramų plutonio. Šio elemento nėra gamtoje, jis tėra gaunamas branduoliniuose reaktoriuose. Taip pat ir švedas mokslininkas L. Moberg pažymėjo, kad po katastrofos lietaus vandenyje Švedijoje buvo aptikta plutonio elementų.

akmens, ant kairės rankos laikantią kūdikėlį Jėzų, dešine ranka prilaikančią kairę ranką.

Lietuvos sostinė Vilnius yra garsus ne tik savo bažnyčių gausumu, bet ir stebuklingais Marijos paveikslais beveik kiekvienoje bažnyčioje. Garsiausias, nors ne pats seniausias, šv. Mergele Marijos paveikslas yra Aušros Vartuose. Prieš totorių įsiveržimą į Lietuvą 1503 m. Didysis Lietuvos kunigaikštis Aleksandras nutarė Lietuvos sostinę Vilnių apstatyti mūriniu sienai ir joje įtaisyti 4 ginamuosius vartus. Dabartiniai Aušros Vartai buvo įrengti pačiame miesto gale, pavojingiausioje prieš puolimo vietoje.

Kai rusai 1799-1802 m. nugriovė miesto mūrus su vartais, tai Aušros Vartai dėl ten esančio Marijos paveikslo buvo palikti. Aušros Vartai yra naujausių laikų pavadinimas. Už visokias gautas malones prie paveikslo ant sienos kabo įvairūs sidabriniai, auksiniai votai ir kitokios brangenybės, tai dovanos šv. Mergelei Marijai už pasveikimą nuo įvairių nepagydomų ligų ir už kitokius fizinių negalavimų pasveikimus. Ba'gsiu Maironio eilėraščių pora posmelių:

MYLIMOJI KARALIENE

Mylimoji Karaliene, Viešpati
Dangaus,
Neapleisk čia ant žemės
Vargstančio žmogaus!
Tu stebuklais įgarsėjus,
Viltį Tavimi padėjus,
Neapleisk manęs!

Oi neduoki, Motinėle, man
pražūt gyvai
Sugražink prie tikro Dievo
einantį kreivai,
Kad nerūstinčiau Jo veido,
Kurs tiek kartų man atleido
Nuodėmių kaltes.

Australijos Lietuvių Dienos

UŽJŪRIO SVEČIŲ KONCERTAS

Vienas iš pirmųjų koncertų ateinančiose ALD įvyks gruodžio 27 d. Jį atliks iš JAV atvykę dainų ir muzikos vienetai. Tai tvirtos meninės grupės, kokių savųjų tarpe dar neturime.

Iš New Yorko atvyksta muzikinė grupė "Harmonija". Ši grupė turi platų dainų repertuarą ir galėtų pati viena duoti kelis skirtingus koncertus. Tačiau, norint suvažiuoti iš tolimų vietovių, ypatingai lietuviams iš mažesnių miestų, sudaryti progą išgirsti kiek galint įvairesnį koncertą, buvo pakviestos kanklininkės iš Clevelando. Jos sutiko atvykti ir drauge su "Harmonija" atliks užjūrio svečių koncerto programą.

Susipažinkime su dar jaunomis amžiumi, bet pasiekusiomis aukštumas kankliavime, sesutėmis Mirga ir Aukse Bankaitytėmis.

Mirga Marija 25 metų amžiaus. Kanklėmis groja jau 18 metų. Ji yra baigusi O. Mikulskienės kanklių studiją, dalyvavo Čiurlionio ansamblio orkestre ir buvo to ansamblio solistė. Per 18 kankliavimo metų Mirga koncertavo didesniuose JAV miestuose: Kanadoje, Venecueloje ir Bahamas salose. 1984 m. ji baigė lingvistikos studijas Clevelando universitete, o dabar tame pačiame universitete siekia antro diplomo. Ji yra ketvirtoji 9 vaikų šeimoje, iš jų 6 groja kanklėmis.

Jauniausioji šeimoje Aukse Elena yra 18 metų, birželio mėn. baigia gimnaziją ir Clevelando universitete studijuos komunikaciją. Ji irgi yra baigusi Onos Mikulskienės kanklių studiją ir 4 metus grojo Čiurlionio ansamblio kanklių orkestre. Kaip ir sesutė, su koncertais Aukse irgi yra apkeliavusi JAV ir Kanados miestus.

Po užjūrio svečių koncerto sekantį vakarą gruodžio 28 d. įvyks Australijos lietuvių jaunimo koncertas, bet jaunimas sako, kad savo programa mūsų neapvils.

Nepraleiskime progos. Ruošimės tuos ir kitus koncertus išgirsti ir pamatyti. Jei jauni muzikiniai talentai iš JAV skrenda pas mus per platųjį Ramųjį vandenyną, neapsileiskime ir nepatingėkime nors kelioms dienoms palikti savo jaukius namus ir išgirsti tik retom's progomis vienoje vietoje tokius didelius lietuvių susitelkimus.

PASIRŪPINKIME

APSIGYVENIMU

Šio laikraščio Nr. 17 skelbtos hotelių, motelių ir karavanų parkų dar likusios laisvos apsigyvenimo patalpos smarkiai tirpsta. Tą patvirtino tų įstaigų vedėjai. Todėl, norintiems savistoviai apsigyventi nurodytose artimesnėse vietose reikėtų paskubėti jau dabar tas patalpas užsitikrinti.

ALDRK informacija

NEWCASTLE

Dr. G. Kišono patalpose birželio 1 d. įvyko Newcastle Diskusijų būrelio susirinkimas. Zina Zakaruskienė skaitė paskaitą "Karinė prievolė Australijoje", išsamiai papasakojo apie Australijos karinės prievolės įstatymų Golgotos kelius. Po paskaitos sekė gyvos diskusijos. Minėtą temą visapusiškai apsvačius, pas p. Kišonus susirinkę ND būrelio nariai šeimininkės Žibutės buvo pakviesti prie vaišingo stalo.

Sekantis NLD būrelio susirinkimas įvyks liepos 20 d. Jūratės Ivinskienės namuose.

Gegužės 25 d. Newcastle neskaitytą lietuvių apylinkę aplankė kun. P. Mortūzas. Po kun. Povilo lietuviškai atnašautų pamaldų, daugelis niukasteliečių nuvyko į "Germania" klubą, kur įvyko S. Žuko d'riguojamo vokiečių choro "Lorelei" metinis koncertas. Koncerto metu Zina Zakaruskienė vykusiai padainavo įvairias solo partijas. Choro dainomis su pianinu akompanavo M. Ulanienė.

Birželio 22 d. "Lietuviškų Dainų Mylėtojai" dainuos Germania klube "Internationale" koncerte, dalyvaus 8 vietiniai chorai. S.Z.

Laiškas Redakcijai

Gerbiamas Kunige Redaktoriau, Dr. J. Kunca savo straipsnyje "Mūsų veikimo koordinacija" ("Tėviškės Aidų" Nr. 20) mini du šiuo metu mums rūpimus klausimus — atominės jėgainės Lietuvoje pavojų lietuvių tautai bei numatomą nacių gaudymą Australijoje ir siūlo prašyti būsimą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą paruošti rezoliuciją atominės jėgainės Ignalinoje uždarymo reikalu.

Kadangi Kongresas įvyks dar tik už pusantrų metų, manyčiau, kad šį reikalą yra privalu kelti jau dabar, nepaliekant jo iki 1987 metų pabaigos.

Toliau dr. Kunca sielojasi koordinacijos ir iniciatyvos stoka mūsų Bendruomenėje, užimant poziciją dėl numatomo nacių karo nusikaltėlių gaudymo, siūlydamas šiuo metu mums rūpimus reikalus aptarti ateinančiame Krašto Tarybos suvažiavime.

Pritariant šitam dr. Kuncos pasiūlymui ir kalbant apie Krašto Tarybą, norisi pasiūlyti Bendruomenės vadovams rimtai pagalvoti apie Krašto Tarybos sesijų šaukimą atskirai nuo Lietuvių Dienų. Niekam nepaslaptis, kad Lietuvių Dienų metu vykstančios Tarybos sesijos yra pravedamos paskubomis, dažnai neturint laiko nuodugniam aptarti prieš Bendruomenės stovinčias problemas, kaip pavyzdžiui, dr. Kuncos minimas. Taip pat gerai žinome, kad dabartiniu metu, renkant Tarybos atstovus, nemažai kandidatų yra Bendruomenės nariai, turintieji išpareigojimus dar ir kituose Lietuvių Dienų parengimuose bei suvažiavimuose. Todėl jų dažnai nėra Tarybos posėdžiuose, kai reikia tuo pat metu dalyvauti dviejose ar daugiau vietų.

Krašto Tarybos sesijos turėtų būti šaukiamos atskirai nuo Lietuvių Dienų, sakysim Velykų metu, sudarant sąlygas atstovams nesukbant atsidėjus nagrinėti sesijai pateiktą darbotvarkę ir, kas svarbiausia, duodant pakankamai laiko išklausti Tarybos narių konstruktyvius pasiūlymus Bendruomenės veiklos reikalais. Kol to nebus, Krašto Tarybos sesijos ir toliau liks lenktynėmis spėti sutalpinti dviejų metų problemas į paskubomis pravedamą suvažiavimą.

Reiškiu pagarbą,

B. Jonavičienė

= Lenkijos viceprezidentas Tadeusz Mlynczak gegužės 6 d. pusvalandį praleido Vatikane su Popiežium, aptarė Černobyl katastrofos pasekmes Lenkijoje ir Popiežiaus vizitą į savo gimtąją Lenkiją 1987 m. birželio mėnesi. Lenkijos valdžia dar neatsiuntė Popiežiui oficialaus pakvietimo. Jei Maskva leistų, tai Popiežius norėtų tuo metu aplankyti ir Lietuvą, kai birželio 28 d. Vilniuje bus iškilmingai švenčiamas Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejus.

o o o

Sydnejaus Parapijos Savaitgalio mokyklos Tėvų Komitetas kviečia visus į mokyklos

METINĮ BALIŲ

birželio 28 d. 7.30 val. vakare

LIETUVIŲ KLUBE BANKSTOWNE

Programoj paslaptina opera "Mūsų Buities Dienos". Gros geras orkestras, bus turtinga loterija.

Bilietai kaina \$ 5 asmeniui, \$ 3 studentui ar pensininkui.

TĖVIŠKĖS AIDŲ LOTERIJA

GALIMA LAIMĖTI:

1. Spalvota TV 34 cm. SANYO, naujas S. P. Siušų dovana.
2. Stereo 'Cassette Recorder' SANYO, 4 garsiakalbiai.
3. F. Alf. Ročių medžio inkrustacija, paveikslas.
4. Vyt. Miliausko medžio drožinys, rankšluostinė.
5. F. Alf. Ročių medžio drožinys, koplytėlė.
6. \$ 100 — Jono Daunio dovana.
7. Philips radija su laikrodžiu, nauja, G. Z. Mackevičių dovana.
8. Vytis stilizuota, medžio drožinys, dovanuoja V. Jeršovas.
9. Lietuvaitė, medžio darbas iš Lietuvos dovanuoja Birutė Kavaliūnienė.

Bilietai platina Federacijos Valdyba Melbourne sekmadieniais prieš pamaldas, kitur Federacijos įgaliotiniai.

Bilietai po \$ 1. visa knygutė 10 bilietai \$ 10.

Loterijos traukimas bus 1986. 6. 15.
(Ne birželio 22 d., kaip skelbta anksčiau).
Lietuvių Namuose Melbourne pietų metu.

Bandykite laimėti — PAREMKIME SAVO SPAUDĄ!

ALK Federacijos Valdyba

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Išvežimų minėjimo iškilmingos pamaldos ši sekmadienį birželio 15 d. Organizacijos dalyvauja uniformuoti ir su vėliavomis. Visi priimkite šv. Komuniją už Sibiro tremtinius ir Tėvynės laisvę. Parapijos choras, vadovaujamas dirigento Petro Morkūno, gražiomis giesmėmis kels mūsų širdis prie Aukščiausiojo.

Vladas Šilinskas mirė Vaucluse ligoninėje birželio 5 d. Rožančius buvo kalbamas Tobin koplyčioje North Melbourne. Laidotuvių pamaldos šv. Jono bažnyčioje buvo birželio 10 d. ir palydėtas į Memorial Park kapines. Laidotuvių metu šv. Mišioms aukojo: K. Augūnienė, A. Bajoras, P. Binkus, T. Bikulčienė, O. B. Duobai, J. Good-sahl, B. Kaval, J. Kamarauskas, J. L. Kebliai, L. Kilčiauskas, A. Latvys, E. M. Matulioniai, E. P. Markonai, P. J. Mažyliai, J. Mikštas, I. O'Dwyer, Pranckūnienė, M. Prašmutienė, L. Pučius, S. Raštutis, J. Sarapinas, J. Valiauga, A. Valikienė, J. M. Venckai.

Veronika Koženiauskienė šv. Mišių auka prisiminė savo vyrą Vladą Koženiauską mirties 4-tose metinėse birželio 15 d. ir savo mamą Oną, mirties pirmose metinėse.

Sofija Bumblienė šv. Mišių auka prisimena savo vyrą Mečį Bumblį mirties trečiose metinėse birželio 26 d.

Stefanija Raudienė mirė birželio 10 d. Royal ligoninėje. Laidotu-

ADELAIDĖ

Skelbtas LKVS "Ramovės" Adelaidės skyriaus Konkursas scenos veikalui yra pratęsiamas iki š.m. rugsėjo 1 dienos. Veikalas turi būti: a) tinkamas išeivijos mėgėjų teatrų scenai veikėjų skaičiumi (iki 6 asmenų), b) tautinės tematikos, c) iki 2 valandų scenos spektaklio apimties. "Ramovė" iš savo išdo skiria premiją \$ 500.

Veikalui premijuoti yra sudaryta komisija. Premijuotą veikalą bus stengiamasi atspausdinti. Mašinėle atspausdinti rankraščiai (2 egz.) su autoriaus pavarde ir adresu užklijuotame voke, pažymėtame veikalo pavadinimu, siunčiami "Ramovės" valdybai iki š.m. rugsėjo 1 dienos adresu: Vytautas Vosylis, 19 Janet St. Maylands SA 5069.

LKVS "Ramovė"
Adelaidės Skyriaus Valdyba

AUSTRALIJA IR

NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II birželio mėn. MA nariams skyrė sekančias intencijas: b e n d r a j a - kad Švenč. J. Širdies meilės paslaptis pasidarytų visiems žinoma; m i s i j ų - kad persekiojamieji rastų stiprybės Kristuje.

Trumpas rytmetinis aukojimas — Visa aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus širdie!

DIEVO MEILĖS PASLAPTIS

Širdis nėra vien tik gyvojo kūno dalis ar kraujo cirkuliacijos motoras. Pagal Šventąjį Raštą širdis reiškia visą vidinį žmogų su jo jausmais, atsiminimais, idėjomis, planais ir jo intymiaisiais sprendimais. Tai yra jo sąmoningumo, inteligentiškumo ir laisvos asmenybės pasireiškimo šaltinis, žmogaus laisvai pasirinkto bendravimo su Dievu intymiausia vieta. Tad nestebėtina, kad širdyje pasireiškia giliausios paslaptys, kurios glūdi kiekviename žmoguje.

vės numatytos penktadienį, pranešė sūnus Antanas.

Latrobe Valley - Sale ir apylinkių lietuviams Sibiro trėmimų atminimo pamaldos St. Kieran's bažnyčioje Moe birželio 29 d. sekmadienį 12.30 val.

Geelonge Išvežimų minėjimo pamaldos birželio 22 d. 9.30 val. šv. Jono bažnyčioje.

Parapijai aukojo:

Po \$ 40 - B. Leitonas, J. Juškevičius, \$ 30 - J. Petkevičienė.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Jūsų kun. Pr. Vaseris

DLK Vytenio Šaulių kuopos uniformuoti šauliai ir šaulės Išvežimų pamaldoms renkasi ši sekmadienį birželio 15 d. šv. Jono bažnyčios kieme su vėliavomis, - praneša Kuopos Valdyba.

Audience priimdama apie šimtą prancūzų buvusių karių — Antrojo pasaulinio karo veteranų, Popiežius Jonas Paulius II išreiškė viltį, kad žmonija daugiau niekada nepatirs tokių baisių katastrofų, kaip paskutinis pasaulinis konfliktas. Antrojo pasaulinio karo prisiminimas turėtų paskatinti ypač jaunimą ryžtis kurti pastovią taiką ir puoselėti tautų tarpe brolišką tarpusavio bendradarbiavimą, ne tik tai, kad ateityje daugiau niekada nebūtų karų, bet taip pat, kad būtų galutinai pašalintos karų priežastys.

Tarp priežasčių, kurios sukelia kruvinus konfliktus, Jonas Paulius II paminėjo neapykantą, rasizmą, totalitarinių ideologijų primetimą žmonėms ir tautom, ekonominę ne-teisingumą, terorizmą, ginklų kaupimą, tam tikslui išleidžiant milijoniškas pinigų sumas.

Jonas Paulius II nurodė šiuolaikinei žmonijai dar ir kitą uždavinį: rūpintis, kad socialinis gyvenimas karo nebuvimo laikotarpyje remtųsi aukštosiomis moralinėmis ir dvasinėmis vertybėmis. Buvusius prancūzus karius - veteranus Jonas Paulius II skatino vis iš naujo priminti jaunajai kartai, kad žmogaus vertai civilizacijai apsaugoti reikia nuolatinių ir ryžtingų pastangų.

Apaštalas šv. Povilas kalbėdamas apie Jėzų Kristų, vadina Jį "paslaptimi". "Man atiteko malonė skelbti nesuvokiamus Kristaus turtus ir atskleisti visiems kaip turi išsipildyti šita paslaptis" (Ef. 3,9). O savo laiške kolosiečiams jis sako: "Aš tapau tarnas Dievo man duotu paskyrimu, kad jums pilnai atskleisčiau Dievo žodį, tą paslaptį, kuri buvo paslėpta amžiams ir kartoms, dabar apreikšta". (Kol. 1,26).

Tikrumoje, Jėzaus bendralaikiai, iskaitant apaštalus, Jį labai paviršutiniškai pažino ir tas pažinimas toli gražu nesiekė "paslapties" šaknų. Tik po Šventosios Dvasios išsiliejimo ant apaštalų Sekminėse, prasidėjo tikrasis "paslapties" atsiskleidimas. Taip ir Jonas nuo Kryžiaus savo giesmėse (Canticles 37,4) kalba apie neribotus J. Kristaus turtus, prilygindamas juos labai turtingoms kasykloms, kurių lobynas niekuomet neišsenka.

Tas intymus J. Kristaus pažinimas, apie kurį taip primygtinai kalba šv. Ignas Lojola savo Dvasinių Pratybų vadovėlyje, yra lyg niekad nesibaigiantis gilinimasis į Kristaus paslaptis, kurias randame kiekviename Jo gyvenimo epizode.

Kun. S. Gaidelis, SJ

MELBOURNAS

IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Pranešame visiems Melbourne ir apylinkių lietuviams, kad šįmet Pabaltiečių Tarybos (Baltic Council of Victoria) organizuojamas mums skaudžių įvykių - Trėmimų į Sibirą prasidėjusių prieš 45 metus ir besitęsusių pokario laikais, įvyks birželio 15 d., sekmadienį, 2.30 val. p.p. Lietuvių Namuose.

Pagrindinis kalbėtojas, šalia kitų garbingų svečių, bus Roger F. Shipton MP, Liberalų partijos federalinio parlamento narys, buvęs parlamento gynybos komiteto pirmininkas, gerai žinąs sovietų sistemą ir jų apgaules, klastingus siekimus.

Po oficialios dalies pabaltiečių menininkai atliks muzikinę programą.

Visus lietuvius kviečiame gausiai dalyvauti, prisimenant mūsų brolius ir seses tremtinius - apie 285.000, iš kurių tik maža dalis jau paliegę grįžo į Lietuvą. Buvo išvežta iš Pabaltijės valstybių apie 570.000 žmonių.

K. A. Žilinskas

Pabaltiečių Tarybos pirmininkas

RAMOVĖNAMS !

Pranešame narių ramovėnų žini, kad LKVS Ramovės Melbourne skyriaus valdyba birželio 22 d., sekmadienį, 2.30 val. p.p. Melbourne Liet. Namų Bendruomenės salėje šaukia visuotinį - metinį narių susirinkimą šia darbotarke: susirinkimo atidarymas, prezidento kvietimas - rinkimai, mandatų komisijos rinkimai, pereito susirinkimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas, valdybos pranešimai - pirmininko, išdinininko, revizijos komisijos, diskusijos dėl pranešimų ir jų tvirtinimas. naujos skyriaus valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, einamieji reikalai, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas.

Narių dalyvavimas būtinas. Nurodytų laiku nesusirinkus reikiama narių skaičiui, po pusės valandos šaukiamas susirinkimas bus skaitomas teisėtus, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

LKVS Ramovė Melb. Sk. V-ba

o o o

VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

PARAMA VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI

VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošai aukojo: V. Patu-

pas \$ 100, I. Davis \$ 50, A. Gudelis \$ 15, Agota Visockienė \$ 10. Visi iš Adelaidės. Nuoširdžiai dėkojame.

Adelaidės lietuvių jaunimo sąjungos skyrius prisiuntė jaunimo suruoštų pietų ir baliaus pelną \$ 425. Ačiū.

VI PLJK Ruošos komiteto finansų komisija.

Socialinės Globos Moterų Draugija Melbourne ruošia

JONINIŲ VAKARĄ

birželio 21 d., šeštadienį, 7 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Nuotaikinga muzika. Skanūs užkandžiai. Karšta vakarienė. Gera loterija.

Bilietai kaina \$ 12 asmeniui, \$ 10 pensininkams ir besimokančiam jaunimui.

Bilietai užsakomi pas V. Morkūniene, tel. 523 5957.

Kviečiame iš arti ir iš toli visus praleisti malonų žiemos vakarą ir atšvęsti savo ar draugų Jonines.

Soc. Globos Moterų Draugija
Melbourne

SYDNĖJUS

TESTAMENTUS RAŠYKIME

Vis dažniau ir dažniau pasitaiko atvejų kai mirus tūlam tautiečiui, jo ilgų metų sunkiu darbu ir praktiškai įsigytas turtas palieka keturių vėjų valiai. Susidaro sunkumų net su palaidojimu, kai draugai, ar pažįstami, norėdami pasitarnauti, nesuranda palikimo dokumentų ir pinigų net laidojimo išlaidoms.

Gyvenant savo krašte visada atsirastis giminių, kurie nelaimėje savo giminaitį palaidos. Gyvenant svetur daugiausia šios pareigos krinta ant svetimų pečių.

Jau buvo daug kartų rašyta spaudoje ir kitur raginant mūsų tautiečius, ypatingai viengungius, pagalvoti rimtai, kas atsitiks jeigu mane vieną dieną ištikis staigi mirtis? Juk visi turime artimų draugų ir pažįstamų. Pasikalbėkime su jais, jei neturime giminių. Yra lietuviškų organizacijų, kurių valdybų nariai mielai jums patarnaus ir padės susitvarkyti testamentus ir kitus dokumentus.

Testamentus galima surašyti nebūtinai pas advokatą. Formų galima pirkti knygynuose ir laikraščių krautuvėse. Jie turi būti surašomi angliškai. Po testamentu turi pasirašyti palikimo savininkas ir du liudininkai su ta pačia plunksna. Originalas šio testamentu geriausiai yra laikyti banke ar pas advokatą. Galima jį atiduoti vykdytojui, jei ne originalą, tai būtinai bent kopiją, kas šiais laikais labai lengva padaryti.

Pagalvok apie tai mielas tautietie, tautiete. Jeigu Tau reikalinga pagalba ir aš pats su mielu noru Tau pasitarnausiu.

Motinos Dienos proga Juozas Ramanauskas Motinai Lietuvai pasakė \$ 700, tai nevystančios gėlės, — ne taip dažnai sulaukiamos.

Antanas Kramilius
Tautos Fondo Ižd. Australija. Syd.

HOBARTAS

Motinos Dienos minėjimą gegužės 10 d. suruošė Moterų Draugija ponų Šikšnių namuose. Susirinko apie 30 žmonių. Draugijos pirmininkė Elena Paškevičienė pasvei-

kino susirinkusius ir motinas apdovanojo baltomis gėlytėmis. Paskaitą skaitė Apylinkės pirm. J. Paškevičius, prisimindamas motinų meilę vaikams ir vargus juos auginant. Meninę dalį pradėjo mažosios dainininkės - Nijolė ir Elzytė - Rožės Vaičiulevičiūtės Wilson dukrelės. Jos padainavo dvi dainas. Du eilėraščius paskaitė R. Tarvydas. Sekė bendri pietūs ir loterija.

Birželio trėmimų minėjimą ruošia Pabaltiečių HELLP komitetas birželio 13 d. penktadienį 6 val. vakare su vėliavom, plakatais ir degančiom žvakėm, vigilija prie St. Joseph bažnyčios. Ekumeninės pamaldos 7.30 val. Dalyvaus Hobarto arkivyskupas Sir Guilford Young, D.D., K.B.E. ir kitų Bažnyčių atstovai. Po pamaldų kavutė visiems bažnyčios salėje. Šiemet sueina 45 metai nuo tų baisių trėmimų pradžios, tai prašome visus prisidėti ir paminėti šią žiaurią tragediją.

J. Paškevičius

PERTHAS

Apylinkės metinis susirinkimas vyko Lietuvių Namuose gegužės 25 d. Susirinkimui pirmininkauti išrinktas E. Stankevičius, sekretoriauti J. Petrukėnas. Valdybos pirm. E. Petrukėnienė pateikė metinį pranešimą, suruošė visas tautines šventes, kun. Dr. A. Savicko priėmimą, Kalėdų Eglutę, bendras Kūčias, Naujų Metų sutikimą, Adelaidės Moterų okteto priėmimą, jo koncertą ir ekskursijas, kun. A. Savicko motinos priėmimą, Motinos Dieną, Melbourne Dainos Sambūrio koncertą ir parengimus, buvo suruošti 3 bendri pietūs. Svajonių koncertą organizavo jaunimas, bet mūsų Valdyba sumokėjo pianino ir prožektorių nuomą. Pranešimus pateikė ir visi Valdybos nariai. Į Valdybą, išėjus išdininkui, jo vieton išrinktas Kasputis. Pabaltiečių komiteto pranešimą pateikė B. Steckis. Perth vyksta Pabaltiečių parodėlė. Išvežtųjų minėjimas Latvii salėje birželio 15 d.

Palaidojom gegužės 19 d. a.a. B. Kavoliene, gegužės 21 d. a.a. Joną Liutiką.

Sunkiai serga ir guli ligoninėje J. Miliauskas. Iš ligoninės jau grįžo V. Skrolys ir V. Kasputis.

Zinutės

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad. - - - - - 5 — 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Penktadieniais - - - - - 5 — 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 — 12.30 val.
Sekmadieniais - - - - - 12.30 — 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD

Kaina \$ 4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

GEELONGAS

ISVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Sovietinio komunizmo aukos — Sibiro kankiniai bus prisiminti birželio 22 d., sekmadienį, 9.30 val. šv. Jono bažnyčioje. Šv. Mišias aukos kun. Dr. Pr. Dauknys. Organizacijos dalyvauja uniformuotai su savo vėliavomis.

Po pamaldų visi vyksta į Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namus 128 Douro St., North Geelong, kur vyks oficialus minėjimas. Po minėjimo seka šilti pietūs, kuriuos ruoš Bendruomenės moterys. Kviečiame visus Geelongo ir apylinkių lietuvius dalyvauti.

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

METINIS SUSIRINKIMAS

ALB Geelongo Apylinkės visuotinis metinis susirinkimas vyko Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namuose gegužės 25 d. Pirmininkavo inž. K. Starinskas, sekretoriauvo V. Bindokas. Valdybos pirmininkas pranešime nurodė gyvą Apylinkės Valdybos veiklą. Surengta visa eilė minėjimų, vyskupo Baltakio priėmimas, keletas suneštinių vaišių ir daug darbo įdėta Etninio komiteto darbuose, kur lietuviškai pasirodė Geelonge tarp kitų tautybių. Pirmininko ir kiti ataskaitiniai pranešimai - išdininko, kontrolės komisijos, Garbės teismo buvo visuotinio susirinkimo vienbalsiai patvirtinti. Sekančiais dviejų metų kadencijai vykdomieji organai išrinkti. Apylinkės Valdyba: pirmininkas Otto Schrederis, sekretorė C. Vaičekauskienė, kasininkas St. Šutas, senj., Kultūros reikalams E. Schrederienė, vicepirmininkas ir Namų administratorius F. Andrikonis. Geelongo Ethnic komitete atstovauti išrinkti du atstovai: Lilly Obeliūnienė ir ekonomistas Linas Valaitis. Į kontrolės komisiją išrinkti: A. Baltrūnas, A. Obeliūnas, V. Bindokas. Į Garbės teismą išrinkti: inž. K. Starinskas, G. Valaitienė, M. Bindokienė, P. Paprečkas, V. Čerakavičius. Susirinkimas baigtas Tautos himnu.

Otto Schrederis

Apyl. Vald. Pirmininkas

MELBOURNAS

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Gauta: Iš lietuvių kultūros istorijos I. Butkevičiaus "Šiuolaikinis Žemaitijos kaimas", Vilnius 85. G. Bernackienės "Lietuvos TSR Knygų Rūmų bibliografinės priemonės", valstybinė bibliografinė rodyklė, Vilnius 85. "Lietuva vaizduose", Hanau, Vok., 49. "Aušrinės" choro 2-jų darbo metų sukaktuvinis leidinys, Stadi, Vok., 47. S. Narkeičiūnaitės paruošta "Lietuviai Montgomery stovykloje", Rotenburg i. Hann., Vok. 46. A. Smailio "Skilvelių virpėjimas", Vilnius 77. K. Sajos "Būrimas obuolio sėklom" Vilnius 85. B. Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovana", eiliuota pasaka; il. K. Veselka, JAV 73. "Eltos informacijos", JAV 4-86. Perleido bibliotekai daug vertingų knygų ir periodinių spausdinių V. Alekna, S. Ivaškevičienė, P. V. Petraičiai, S. Lipčius. Jiems nuoširdi padėka.

J. Mikštas

Bibliotekos Vedėjas

ŽINIŲ PABIROS

Ronald Reagan tiki, kad tyli diplomatija yra geriausias kelias atsiekti politinių kalinių išlaisvinimo Sovietų Sąjungoje. Anatoly Ščaransky, 38 m., vasario 11 d. išleistas iš rusų koncentracijos stovyklos ir iš pačios Sovietų Sąjungos, galvoja visai skirtingai. Ne tik galvoja, bet ir tiesiai pasakė Amerikos prezidentui, kad Kremlius tylą skaito silpnumu ir dėl to tyli diplomatija yra visiškai bevertė. "Žinių Pabiros" linkusios tikėti Ščaransky, nes jis gerai pažįsta sovietinę sistemą po 9 metų koncentracijos stovykloj.

Kalbėjo Gorbačiovas ir net per televiziją. Ir tai įvyko, ko niekad anksčiau nėra buvę Rusijoje. "Žinių Pabiros" spėlioja, kad imperijos masės yra mažiau patenkintos po Černobyl nelaimės, o kai numirusių skaičius žymiai padidės, jos gali pradėti murmėti. Čia tikroji Gorbačiovo kalbingumo priežastis.

Maskva ir Gorbačiovas skundžiasi, kad Vakarai panaudoję Černobyl nelaimę propagandos prieš Sovietų Sąjungą varymui. O ką tie Vakarai melavo apie Rusiją? Kad Maskva mėgino nuslėpti įvykusią katastrofą? Kad degė reaktorius? Kad buvo pavojus radioaktyvumui užkrėsti požeminį vandenį po cemento grindų ištirpymo? Kad Maskva slėpė tiesą nuo savo žmonių? Tie visi Vakarų "gandai" buvo vėliau pačios Maskvos patvirtinti. O kad mirė ne du, bet žymiai daugiau, pamatysim vėliau. "Žinių Pabiros" žino dėl ko Maskva tūžta: norėjo nutylėti atominę katastrofą, neatsižvelgiant į pavojų sovietų žmonėms ir Vakarai sugadino šitą "biznį".

Per radiją buvo minėta, kad rusai siunčia valyti Černobyl dar pavojingai radioaktyvią stotį koncentracijos kalinius. "Žinių Pabiros" nesistebėtų tokiu Maskvos elgesiu. Mirti nuo bado ir šalčio Sibire ar nuo radiacijos Rusijoje yra tas pats.

LIETUVIŲ RADIOJO

VALANDELĖS

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadienį 11 val. ryto, pirmadienį 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD. NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

"TĖVIŠKĖS AIDAI" YRA VIENINTELIS

Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiuskime prenumeratos mokesį. Įrašykime "Tėviškės Aidus" į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

ALK Federacijos Valdyba